

РЕШЕНИЕ

№ 5854

гр. София, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 80 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ**

при участието на секретаря **ИЛИАНА СТ. СТАНЕВА**
като разгледа докладваното от **ДИМИТЪР Г. ЦОНЧЕВ** Гражданско дело № 20231110125169 по описа за 2023 година

Производството е образувано по иск, предявен от М. Х. Б., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. „Георги Папанчев“ № 12г, ет. 1, ап. 38 против Д. Ф. Н., ЕГН *****, с адрес: гр. Благоевград, ул. „Предел“ № 6 на основание чл. 127, ал. 2 СК за предоставяне на родителските права и местоживеенето на детето на детето на страните Н М.ва Б.а, ЕГН ***** при ищеца, определяне на режим на лични отношения с ответника, осъждането му да заплаща месечна издръжка в размер на законоустановения минимум до настъпване на основания за нейното прекратяване или изменение, както и да бъде определен режим на лични отношения между ответника и детето. Направено е и искане по чл. 146, ал. 1 СК.

Предявен е и иск от Н М.ва Б.а, ЕГН *****, действаща чрез своя баща и законен представител М. Х. Б., ЕГН ***** на основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК ответникът Д. Ф. Н., ЕГН ***** да бъде осъдена да заплати дължима от родител на ненавършило пълнолетие дете месечна издръжка в минималния законов размер от 2 205,70 лв. за минало време за периода от 11.05.2023 г. до 10.05.2023 г.

Твърди се, че ищецът Б. е отглеждащ родител на детето Н Б.а, защото на 25.04.2021 г. ответницата е напуснала семейното жилище, за да заживее

съпругески с нов партньор, след това забременяла от друг мъж, с когото живее в гр. Благоевград. Оттогава единственото ищецът и неговите родители се грижат за Н и за нейните двама братя, на които ищецът твърди, че е биологичен баща, но не го е припознал. Те са настанени за отглеждане в семейството на неговата майка Христина Б.а по реда на ЗЗДет., с която ищецът и детето Н живеят в едно домакинство.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответницата не депозира отговор на исковата молба.

След съвкупна преценка на доводите на страните, на събраните по делото доказателства и на разпоредбите на закона, съдът намира за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 127, ал. 2 СК. Съгласно чл. 127, ал. 1 СК, когато родителите не живеят заедно, те могат да постигнат съгласие относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с него и издръжката му. Ал. 2 от същия член предвижда, че ако родителите не постигнат споразумение, спорът се решава от районния съд по настоящия адрес на детето, който се произнася относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права, личните отношения с детето и издръжката му.

Решението на съда по чл. 127, ал. 2 СК относно местоживеенето на детето, упражняването на родителските права и режима на личните отношения с детето е акт на спорна съдебна администрация. Предмет на тези актове е промяната на граждански правоотношения съгласно установени от закона критерии и интереси. Решенията, с които се административат граждански правоотношения, се характеризират с отменимостта или изменимостта на постановения правен резултат, въз основа на нови обстоятелства – факти с правно значение, преценявани от съда по целесъобразност.

Критериите, от които следва да се ръководи съдът в производството по чл. 127, ал. 2 СК, са интересите на детето. В § 1, т. 5 ДР ЗЗДет. при определяне на понятието „най-добър интерес на детето“ е възложено задължение на решаващия орган да извърши внимателна преценка на: а) желанията и чувствата на детето; б) физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; в) възрастта, пола, миналото и други

характеристики на детето; г) опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; д) способността на родителите да се грижат за детето; е) последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; ж) други обстоятелства, имащи отношение към детето.

Страните са родители на детето Н М.ва Б.а, родена на 12.07.2017 г. Не са постигнали писмено споразумение по въпросите по чл. 127, ал. 1 СК, не живеят заедно.

Не е спорно и практически от всички доказателства, обективирани в социалните доклади, показанията на свид. Христина Бечоева и изслушването на бащата по реда на чл. 59, ал. 6 СК се установява, че страните са във фактическа раздяла. Твърдят, че от съжителството си имат още двама сина Христо Найденов и Исус Найденов, които видно от удостоверенията за раждане, не са припознати от ищеца.

През 2021 г. ответницата е напуснала семейното жилище в гр. София, оставила децата Христина Б.а, Христо Найденов и Исус Найденов в дома на ищеца и заживяла съпружески с друг мъж. Към момента на приключване на устните състезания живее съпружески с друго лице от мъжки пол в гр. Благоевград, от което има дете. Децата Христо Найденов и Исус Найденов са настанени по реда на 28 ЗЗДет. в дома на майката на ищеца Христина Б.а, находящ се в гр. София, ул. „Георги Папанчев“ № 12г, ет. 1, ап. 38, където живее и ищецът Б., заедно с детето Н Б.а. Между децата, бащата, бабата и дядото по бащина линия има изградена добра емоционална връзка, не говори за майка си.

След напускане на семейното жилище ответницата не се е интересувала от децата си, не е контактувала с детето Н Б.а, споделила е пред социален работник, че няма изградена емоционална връзка с него и няма против баща ѝ да упражнява родителски права. От 2017 г. основни грижи за детето полага бабата по бащина линия – свид. Христина Б.а, с която живеят в едно домакинство. Домът им разполага с адекватни битови условия, бащата има подкрепа от своите родители. Ищецът не е трудово ангажиран, през голяма част от първоинстанционното производство е с мярка за неотклонение задържане под стража по обвинение в престъпление против собствеността. Бабата по бащина линия Христина Б.а е трудово ангажирана, работи като

личен асистент на детето Исус Найденов.

При тези данни съдът намира, че предявеният иск с правно основание чл. 127, ал. 2 СК е основателен. В ППВС № 1 по гр. д. № 3/1974 г., е възприето, че съдът следва да предостави упражняването на родителските права на единия от родителите, като под упражняване на родителските права съдът има предвид „тяхното ежедневно осъществяване, както и действията по закрилата, защитата и представителството на децата“. Чрез решението си по чл. 59, ал. 2 СК съдът изпълнява социалната си функция за предоставяне на адекватна защита на ненавършилите пълнолетие деца с оглед запазването на висшите им интереси и гарантира правната сигурност, задължавайки и най-вече вменявайки отговорност на „по-добрия“ (с оглед интересите на детето) родител да се грижи за тяхното непосредствено отглеждане и възпитание, до постигането на общо съгласие относно упражняването на родителските права. В ППВС № 1/74 г. също е прието, че съдът следва да определи родителя, който еднолично ще упражнява родителските права в бъдеще, като държи сметка за интересите на децата. Под „интереси на децата“ се разбират всестранныте интереси на децата по тяхното отглеждане и възпитание, създаване на трудови навици и дисциплина, подготовка за общественополезен труд и изобщо изграждането на всяко дете като съзнателен гражданин. Това тълкуване е актуално и днес, както е посочено в ТР № 1/17 г. ОСГК, при сходната правна уредба в чл. 29 СК, отм. и чл. 59, ал. 2 СК/2009 г. (вж. Решение № 50079 от 5.06.2023 г. на ВКС по гр. д. № 2347/2022 г., III г. о., ГК).

Според практиката на В(К)С (ППВС № 1 от 12.11.1974 г. и указанията, съдържащи се в Решение № 60244 от 14.01.2022 г. по гр. д. № 784/2021 г. на III ГО на ВКС) при възлагането на родителските права най-важни са възпитателските качества на всеки от родителите, моралния облик, начина, вида, продължителността, ефективността на полаганите от родителя грижи към детето. Децата имат интерес упражняването на родителските права да бъдат възложени на този родител, който с оглед обстоятелствата е способен да полага грижи за тях.

Също нужно е изрично да се посочи, че производството по чл. 127, ал. 2 СК и чл. 59, ал. 9 СК не е исково, а представлява спорна съдебна администрация относно начина на осъществяване на признати и гарантирани от закона материални субективни права. Актът на съда в това производство

не поражда последици, които засягат (отричат или признават) съществуването на подлежащите на защита права, а има за цел единствено управлението (администрирането) им, т. е. определяне начина на упражняването им. Като производство спорната администрация е учредена именно, за да се даде възможност за уреждане реализирането на субективни права от обществена значимост, каквито са тези по чл. 127 СК, пряко свързани със закрилата на децата и държавната политика за реализирането ѝ. Поради вменената му от закона цел, в производството за спорна съдебна администрация, за разлика от исковото и охранителното производства, е засилено служебното начало и съдът е задължен да администрира в пълен обем спорните правоотношения, дори и без да е сезиран изрично за всяко от тях, като охранява интересите на страната, ползваща се от държавна закрила и събира по своя инициатива всички относими данни и доказателства, без ограничение във времето и извън установените в исковото производство преклузии. В този смисъл в производството чл. 127, ал. 2 СК, законодателят изрично възлага на съда, при липса на споразумение между родителите по смисъла на чл. 127, ал. 1 СК, по който и да е от елементите му – местоживеене, упражняване на родителски права, лични отношения и издръжка на детето, да се произнесе служебно по всички тези правоотношения, уреждащи в пълнота упражняването на родителските права и правното положение на детето, макар и да е сезиран само с един от тези въпроси като спорен между родителите, и без да има предявени от някой от тях каквито и да е други претенции по останалите въпроси (Определение № 4196 от 20.12.2023 г. на ВКС по гр. д. № 4283/2023 г., IV г. о., ГК).

В случая и двамата родители имат сериозни дефицити на родителския си капацитет. Въпреки това, като съобрази, че бащата в никой момент не е бил дезинтересиран от дъщеря си, за разлика от майката, която е напуснала семейното жилище и не е демонстрирала интерес към нея в продължение на години. Той е осигурил, основно чрез действията на майка си – свид. Б.а, стабилни условия за отглеждане на детето (храна, медицински грижи, достъп до социални услуги и програми), то се намира в близка емоционална близост с баща си и роднините по бащина линия, както и с двамата си едноутробни братя, настанени в същото семейство, адекватните битови условия в дома, то родителските права следва да бъдат предоставени на бащата.

Съдът намира твърденията на ответницата, изложени пред социален

работник, че не е контактувала с детето поради проявена агресия от ищеца за недоказани. Не само защото представляват изгодни за нея факти, за които не са представени никакви доказателства, а защото с поведението си, включително процесуално, не е демонстрирала какъвто и да е интерес към детето. С години не е предприела юридически действия като например производство по реда на чл. 127, ал. 2 СК, не е уведомила ДСП за проблеми в комуникацията с бившия си партньор, поради която е лишена от контакт с дъщеря си, а се е примирила с фактическото положение. Не изразява желание за регулярен контакт с детето, като въпреки двукратно връчените призовки за явяване в съдебно заседание за провеждане на изслушване и наложена глоба, тя не се явява. Това сочи, че дезинтересираността ѝ към детето е пълна.

При бащата следва да бъде определено и местоживеенето на детето.

Въпреки дефицитите в родителския капацитет на бащата, настоящият състав приема, че не са налице предпоставките за определяне на местоживеенето на детето Н при неговата баба по майчина линия – свид. Б.а, на основание чл. 59, ал. 7 СК. В съдебната практика (Решение № 29 от 4.04.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3138/2018 г., IV г. о., ГК) е изяснено, че във висш интерес на детето, негово право и задължение е да живее съвместно с родителите си, а когато те са разделени – поне с единия от тях. Настаняването на детето извън семейството, включително при баба и дядо по чл. 59, ал. 7 СК, се извършва като мярка за закрила и то, ако няма друга възможност за закрила в семейството. Съдът в този случай е задължен да прецени възможността за настаняване при роднини и близки, както и тяхната годност да отглеждат детето с оглед способността им да осъществяват фактическите действия по чл. 125 СК, както и да предприемат действия за запазване живота и здравето на децата, за които полагат грижи. Третите лица трябва да са дали изрично съгласие за настаняването.

В хипотезата на чл. 59, ал. 7 СК съдът не преценява качествата, възможностите и бита на бабата и дядото, сравними с тези на родителите, подобно на съпоставката по чл. 59, ал. 4 СК, която се извършва между двамата родители. При положение, че детето не може да живее съвместно и с двамата си родители, не е в негов интерес да бъде лишено от съвместното живеене и с другия родител, щом той не представлява опасност за живота, здравето и възпитанието му. Отношенията и връзките на детето с родителя не

могат да бъдат заменени с тези между внук и дядо и баба. Само в случаите, когато живеенето на детето, с който и да е от родителите, би го поставило в риск, именно като мярка за закрила и доколкото са изчерпени всички други възможности, както и в условията на спешност, съдът постановява детето да живее при бабата и дядото.

По настоящото дело не се установяват качества на бащата или поведение, които биха поставили в риск детето Н Б.а, ако живее с него. Практически той и майка му живеят в едно домакинство, съвместно полагат грижи за детето, гарантирали са му сигурна и стабилна среда. При това положение няма основание за определяне на местоживеенето на Н при бабата бащина линия, още повече, че подобен резултат не би имал никакво практическо измерение, доколкото не би променило фактическото положение.

На майката следва да бъде определен режим на лични отношения с детето, който да бъде съобразен с липсата на каквато и да е емоционална връзка между тях и липсата и на интерес, който следва да бъде:

Общ режим:

- всяка втора и четвърта седмица от месеца за времето от 10.00 ч. до 18.00 часа в месеца, като първа събота и неделя е тази, в която всички дни от седмицата са от същия месец;

Празничен режим:

- за Коледа – всяка нечетна година за времето от 10.00 ч. до 14.00 часа на 25.12;

- за Нова година– всяка четна година за времето от 10.00 ч. до 17.00 ч. на 31.12;

- за Великден – всяка четна година за времето от 10.00 ч. до 18.00 часа на Великден.

- на рождения ден на детето майката може да присъства, ако пожелае това;

- Майката има право да упражнява режим на лични отношения, като присъства на всички важни събития в живота на детето –именни дни, празници и мероприятия в училище, спортни прояви и други.

За коледните празници, новогодишните празници и великденските

празници, в годините, в които майката няма право да упражнява режим на лични отношения с детето общият режим на лични отношения между тях не се прилага и бащата има право да прекарва празниците с детето, упражнявайки родителски права.

Майката взема и връща детето от и до дома на бащата.

При взаимно съгласие между родителите майката и детето могат да упражняват режим на лични отношения и в различни от посочените периоди.

Относно издръжката:

В производството по чл. 127, ал. 2 СК всеки родител действа като процесуален субституент, предявявайки иск за издръжката на детето, като част от мерките за уреждане отношенията по упражняването на родителските права. Съгласно чл. 127, ал. 2 СК приложими съответно са правилата на чл. 59 СК, като съгласно ал. 2 на последния член съдът служебно се произнася по въпросите на издръжката на детето.

Съгласно чл. 142, ал. 1 от СК, конкретният размер на издръжката във всеки отделен случай следва да се определя не само въз основа на нуждите на лицето, което има право на такава, но и съобразно възможностите на лицето, което я дължи. Това означава, че следва да се търси разумният и обективно възможен баланс между нужди и възможности, като се отчитат характерните за всеки конкретен случай релевантни обстоятелства. Насоки за преценка на последните са дадени в т. 4 и 5 от ППВС № 5 от 16. XI. 1970 г. Нуждите на детето от издръжка се установяват от самия факт на биологичното му съществуване и не е необходимо да се обосновават специално. Издръжката се дължи от двамата родители, независимо при кого детето живее, но отглеждащият родителят следва да поеме по принцип по-малък дял от издръжката в пари с оглед даваната от него издръжка в натура при съвместното живеене с детето и посрещането на разходите на домакинството, част от които са и в негова полза.

В конкретния случай съдът намира, че на детето Н Б.а следва да бъде определена месечна издръжка в размер на 400 лв. От така определената сума майката следва да заплаща 233,25 лв. Съдът отчита, че непосредствените грижи по отглеждането и възпитанието на детето, откликване на ежедневните му потребности, ще се осъществяват от бащата, но също така и съществуването на задължение за издръжка, дължима от майката на другите

непълнолетни деца. Съдът взе предвид възрастта на детето, липсата на специфични нужди и данните за доходите на майката, но още и това, че тя е работоспособна и следва да положи усилия да осигури издръжка на малолетното си дете.

На основание чл. 146, ал. 1 СК следва да бъде присъдена лихва върху всяка просрочена вноска до окончателното ѝ изплащане.

По иска с правно основание чл. 149 вр. чл. 143 СК.

Искът, предявен от Н М.ва Б.а, ЕГН *****, действаща чрез своя баща и законен представител М. Х. Б., ЕГН ***** на основание чл. 149 вр. чл. 143, ал. 2 СК за осъждане на Д. Ф. Н., ЕГН ***** да заплати дължима от родител на ненавършило пълнолетие дете месечна издръжка в минилания законов размер от 2 205,70 лв. за минало време за периода от 11.05.2023 г. до 10.05.2023 г. е основателен.

Съобразявайки изложеното по-горе, съдът приема, че нуждите на детето за исковия период се равняват на 350 лв. месечно, (предвид по-ниската ѝ възраст през него), като ответницата следва да посрещне минималният размер, установен в чл. 142, ал. 2 СК. Ответникът не доказва да е престирала издръжка, поради което следва извод, че нуждите на детето са задоволени без участие на майката, ето защо искът е основателен.

На основание чл. 242, ал. 1 ГПК следва да бъде постановено предварително изпълнение на решението в частта за издръжката.

По разноските:

Претендиращите издръжка не внасят държавна такса с оглед разпоредбата на чл. 83, ал. 1, т. 2 ГПК, поради което на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да заплати държавна такса по сметка на съда върху присъдената издръжка за бъдещо и минало време в размер на 424,11 лв. (335,88 лв. за платежите за издръжка за бъдещо време и 88,22 лв. за платежите за издръжка за минало време).

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРЕДОСТАВЯ упражняването на родителските права спрямо детето Н

М.ва Б.а, ЕГН *****, на бащата М. Х. Б., ЕГН ***** на основание чл. 127, ал. 2 СК.

ОПРЕДЕЛЯ МЕСТОЖИВЕЕНЕТО на детето **Н М.ВА Б.А**, ЕГН ***** при бащата **М. Х. Б.**, ЕГН ***** на основание чл. 127, ал. 2 СК.

ОПРЕДЕЛЯ на основание чл. 127, ал. 2 СК режим на лични отношения между детето **Н М.ВА Б.А**, ЕГН ***** и майката **Д. Ф. Н.**, ЕГН *****, при който майката ще има право да упражнява лични отношения:

Общ режим:

- всяка втора и четвърта седмица от месеца за времето от 10.00 ч. до 18.00 часа в месеца, като първа събота и неделя е тази, в която всички дни от седмицата са от същия месец;

Празничен режим:

- за Коледа – всяка нечетна година за времето от 10.00 ч. до 14.00 часа на 25.12;

- за Нова година– всяка четна година за времето от 10.00 ч. до 17.00 ч. на 31.12;

- за Великден – всяка четна година за времето от 10.00 ч. до 18.00 часа на Великден.

- на рождения ден на детето майката може да присъства, ако пожелае това;

- Майката има право да упражнява режим на лични отношения, като присъства на всички важни събития в живота на детето –именни дни, празници и мероприятия в училище, спортни прояви и други.

За коледните празници, новогодишните празници и великденските празници, в годините, в които майката няма право да упражнява режим на лични отношения с детето общият режим на лични отношения между тях не се прилага и бащата има право да прекарва празниците с детето, упражнявайки родителски права.

Майката взема и връща детето от и до дома на бащата.

При взаимно съгласие между родителите майката и детето могат да

упражняват режим на лични отношения и в различни от посочените периоди.

ОСЪЖДА Д. Ф. Н., ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАЩА** на детето си **Н М.ВА Б.А,** ЕГН ***** чрез нейния баща и законен представител **М. Х. Б.,** ЕГН ***** месечна издръжка в размер на **233,25 лв.,** считано от 11.05.2023 г. до навършване на пълнолетие или до настъпване на обстоятелства за прекратяване или изменение на издръжката, ведно със законната лихва върху всяка просрочена вноска до окончателното ѝ изплащане на основание чл. 127, ал. 2 СК вр. чл. 143 СК.

ОСЪЖДА Д. Ф. Н., ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на непълнолетната си дъщеря **Н М.ВА Б.А,** ЕГН ***** чрез нейния баща и законен представител **М. Х. Б.,** ЕГН *****, месечна издръжка за минало време в размер на **2 205,70 лв.** за периода от 11.05.2023 г. до 10.05.2023 г.

ДОПУСКА на основание чл. 242, ал. 1 ГПК предварително изпълнение на решението в частта за издръжката на детето.

ОСЪЖДА Д. Ф. Н., ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** сумата от **424,11 лв.** – разноси в производството по сметка на Софийския районен съд.

Решението може да се обжалва в **двуседмичен срок** от връчването на препис на страните пред Софийския градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните, което обстоятелство изрично да се удостовери в отрязъците от съобщенията.

Съдия при Софийски районен съд: _____